

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo naro-
du vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Mesečina:
za celo leto Din 30'—
za pol leta „ 15'—
za inozemstvo
za celo leto Din 50'—
Inserati po tarifu. — Pis-
mnim vprašanjem naj
so priloži znamko za od-
govor. — Nefrankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetijski list

Glasilo „Slovenske Kmetijske Stranke“.

Vsakdo vživa
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rokopis se ne vra-
čajo. — Plača in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 2506. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.194.

Ob „novi“ stari vladi.

V četrtek, 23. februarja se je več kakor pol meseca trajajoča kriza končala in sicer prav tam, kjer je bila začela. Ponekod po naši domovini imenujemo ta četrtek tudi »mali pust«, najbrže zato, ker se ta dan pojé in pospravi še vse ono, kar je ostalo od pustnega torka. Na to pojedino sem se spomnil pri mnogih detajlih, ko sem gledal sestavljanje »nove« vlade. »Ništa sveže, samo podvazak!« In zato z novo vlado nihče ni zadovoljen, izvzemši dva, tri ministre, ki so prvi-krat dobili portfelje.

Dolgotrajna kriza je pokazala srbijanske politike v vsej nagoti. Najprej je šlo vse prizadevanje za tem, da kmetijsko-demokratsko koalicijsko razbijejo. Za vsako ceno! Da smo to hoteli, ali bi nas gledala gg. Korošec in Spaho!? Ko so uvideli, da je to izključeno, so hoteli KDK ujeti na take limanice, da bi dali odvezo sedanjemu režimu, se vpregli na milost in nemilost v cincarski jarem ter čakali na drobtine, kakor to dela SLS. In ko se jim tudi to ni posrečilo, potem so s pogajanjem iskali »šlagerjev«, da sebe opravičijo in nas postavijo v slabo luč. Hvala bogu: ne prvo, ne drugo in ne tretje ni uspelo!

Kmetijsko-demokratska koalicija je srečno prestala težko preizkušnjo in izšla iz boja kot zmagovalka. Ni se borila za ministrske stolčke, ne za strankarsko moč in oblast, ne za koritarske dobrote po edinih agitatorjev, nego za ravnopravnost vseh državljanov v dolžnostih in pravicah, za osnovne državljanske svobode in zakonitost, za depolitizacijo uradniškega aparata, za parlamentarizem in ustavnost, skratka za vse one temeljne principe, brez katerih država ne more niti obstajati, a kaj šele razvijati se in napredovati.

Ona druga stran, ki je za zdaj še poslednjikrat zmagala, pa se je predvsem borila za ministrske stolčke in za nadoblast in nadvlado Srbijancev in cincarske gospode.

Od 18 ministrstev so jih 14 dobili Srbijanci, 2 Srba-prečana, 1 Slovenec (dr. Korošec) in 1 jugoslovanski musliman dr. Spaho.

V državi Srbov, Hrvatov in Slovencev je torej vlada, ki ima 16 Srbov, enega Slovence in nobenega Hrvata. Ta činjenica pove več, kakor sto debelih knjig! Kdor ni navajen o takih stvareh razmišljati, naj vpraša Srbijance, kaj bi se zgodilo z našo

državo in sicer takoj v prvih 24 urah, če bi dobili vlado, v kateri bi bilo 16 Slovencev in 1 Hrvat in nobenega Srba, ali celo vlado, v kateri bi bilo 16 Hrvatov in 1 Slovenec in nobenega Srbijanca??

Kaj mislite, ljudje božji, kaj bi se zgodilo v tem slučaju v naši državi? In vendar bi imeli več pravice do tako sestavljene vlade mi Slovenci in Hrvati, saj smo plačali na direktnih davkih prečani od 8 in pol milijard dobrih sedem milijard dinarjev.

Srbijanski političarji so tokrat še poslednjič sestavili vlado — ne sicer kakor bi jo radi — nego tako, da so si še vso moč zadržali v rokah. Da jim je to še uspelo, se imajo zahvaliti dr. Spahu in dr. Korošcu!

Dr. Spahu še toliko ni zameriti. On vodi in zbira bosanske muslimane v svojo stranko. Izkorišča ob volitvah vero — kakor naši klerikalei — za agitacijo, zbere časih več, časih manj pravovernih okoli sebe in jih stalno dá zastopati po njemu prijateljsko razpoloženi inteligenci. Ta inteligenca pa do danes še niti toliko ni storila, da bi bila izdelala vsaj političen program za svojo stranko, da niti toliko še ni storila, da bi se po narodnosti opredelili ali so Srbi ali Hrvati. Vsaj to bi bili v desetih letih morali storiti! Vendar ne bo nihče trdil, da je brez take opredelitve možen obstoj politični stranki v naši državi ali kjerkoli na svetu. Torej ne samo versko omejena, nego tudi pokrajinsko zaprta na Bosno in kršno Hercegovino, stranka nima možnosti razmaha in napredka, nego samo za umiranje. Zato je oportunistična politika g. dr. Spaha, ki od danes do jutri mnogo boljše ruži drobtine, nego dr. Korošec, razumljiva, čeprav je vsemu ostalemu svetu tu preko škodljiva in pogubonosna.

Z g. Korošcem in SLS pa je stvar čisto drugačna. Ze zaradi dosedanjega sedemletnega nastopanja v Beogradu je sedanja oportunistična politika popolen polom. Potem treba pomisliti, da je SLS vedno fantazirala, kako se bo proširila preko Hrvatske in Bosne, pa od Mostarja do Subotice pribrala v katoliškem življu toliko moči, da bo po vzoru nemškega centra v naši državi vedno jeziček na tehtnici, brez katerega ni odločitve. Za takšno bodočnost jo sedanja politika ne usposoblja!

Klerikalci krvniki prečanov!

Ker pa g. Korošec predstavlja s svojimi dvajsetimi poslanci izmed 26 slovenskih mandatov tako-takorekoč ves slovenski narod, reprezentira med tremi (SHS) drugoga, tvori in dopolnjuje v sedanji vladi drugo tretjino, in če je on s tem zadovoljen, ne morejo se zoper tako neumnost jeziti Srbijanci, niti nimajo vzroka.

Ali imamo vzrok Slovenci? In imajo vzrok se na njega in SLS jeziti vsi Hrvati! In imajo vzrok se na njega jeziti vsi prečanski Srbi. Skratka vsi prečani, ki smo od cincarske politične porodice izkoriščani, izmzgavani in zapostavljeni že deseto leto.

To pa ne more biti egalno nobenemu Slovincu. Vse prečansko

ljudstvo, od Banata do Like, od Zagorja v Hrvatski do gladne Črne gore, pa od Triglava do zatirane Macedonije, vse to ljudstvo danes dobro vé, da je edino le SLS z g. Korošcem na čelu kriva, da smo dobili zopet vlado, ki bo nadaljevala s staro srbijansko hegemonistično politiko nad prečani. In vsa ta ogromna nejevolja se ne bo ustavila samo na g. Korošcu in njegovih agitatorjih, nego bo objela vse Slovence. To nam nikoli ne more biti v korist. Zato tovariši, zdaj bolj kakorkoli na delo, na podrobno agitačno delo od hiše do hiše, da bo ves slovenski narod čim prej zrel za enoten protest zoper takšno politiko velikosrbijanskega hlapčevstva, kakor jo je lani in letos vodil dr. Korošec.

Ivan Pucelj.

Rešitev vladne krize.

Glavni znak nove vlade je ta, da imajo v njej Srbijanci ogromno večino. Od 18 članov nove vlade sta le dva prečana-neradikala (dr. Korošec in dr. Spaho), vsi drugi pa so srbijanski radikali in demokrati. Ze ta okolnost pové vse! Ta okolnost pove, da so Srbijanci sami ustvarili fronto proti prečanom. Edin odgovor, ki je na to mogoč, pa je ta, da se tudi prečani združimo v prečansko fronto, kajti to ne sme in ne more biti, da bi mi prečani na vse večne čase le plačevali in igrali vlogo molzne krave, Srbijanci pa bi se z našim denarjem debelili.

Ze v teku pogajanj za sestavo nove vlade smo opozorili na neke izjave vodilnih srbijanskih politikov, da morajo imeti prvo besedo v državi Srbijanci oziroma srbijanski radikali (glej zadnjo številko našega lista, op. ur.). Tej nameri so se uprli vsi prečanski politiki, posebno Radić, za srbijansko gospodstvo nad nami pa sta se odločila žalibog tudi dr. Korošec in musliman dr. Spaho. Da se je za to gospodstvo odločil tudi Ljuba Davidović, ki pravi, da je »demokrat«, ni nič čudnega, kajti on je rojen Srbijanec in kri ni voda. Toda dr. Korošec in SLS?! To si je treba zapomniti!

Čudna vloga SLS.

Včasih smo rekli, in tudi večkrat smo to brali, da bi bila najlepša naloga Slovencev, če bi posredovali med Srbi in Hrvati, ker mi nimamo nič niti proti Srbom niti proti

Hrvatom. Nekaj časa je tudi izgledalo, da bi utegnili tako biti. S svojo tesno zvezo s srbijanskimi radikali (blejski pakt) pa je dr. Korošec to zamisel podrl do tal. S tem, da se je dr. Korošec postavil odločno na stran Srbijancev, je odobril njihovo politiko proti prečanom, torej tudi njihovo politiko napram Slovincem, Hrvatom pa, ki so nam najbližji, je zadal silno hud udarec, kajti hrvaški politiki se niso nikdar ničesar bolj bali kakor tega, da jim bodo Slovenci v njihovem boju za enakopravnost padli v hrbet!

S svojo zvezo s srbijanskimi radikali je SLS pač dosegla, da sme in more dr. Korošec kot minister za notranje zadeve predstavljati poljubno velike župane, predstavljati okrajne glavarje in razpuščati razne avtonomne zastope, toda kakšne resnične, gospodarske koristi za Slovenijo s tem ni dosegla nobene. Mi bomo plačevali ravno tako visoke davke kakor prej, naš denar bo tekkel v Beograd kakor prej, iz Beograda bomo pa nazaj dobili ravno toliko kakor prej.

Iz tega sledi, da se je SLS udinjala srbijanskim radikalom samo za skledo politične strankarske moči, Slovenija pa od tega nevrednega hlapčevanja ne bo imela čisto nobene praktične koristi.

Potuha.

S svojim vstopom v čisto srbijansko vlado in s svojim odkritim nastopom proti prečanom je pa dal dr.

Korošec Srbijancem ob enem silno potuho in moralno odobrenje, da je srbijanska politika napram prečanom čisto pravilna! S tem, da je prečansko fronto že zdaj onemogočil, pravi dr. Korošec, da se on kot prečan in njegova stranka kot prečanska stranka prav nič ne pritožujejo proti dosedanji srbijanski politiki izmозgavanja prečanskih krajev, ampak jo celo odobravajo, sicer ne bi bili šli v čisto srbijansko vlado!

Sedaj naj pa kmečki volilci SLS sami premišlujejo o tem, ali imajo slovenski kmetje kakšen vzrok, da so s sedanjim izmозgavanjem zadovoljni ali ne. SLS pravi, da je zadovoljna in zato podpira srbijansko vlado in zato nastopa proti Hrvatom in proti vsem onim prečanom, tudi proti Slovincem, ki z izmозgavanjem niso zadovoljni! Slovenski kmetje, ali je to prav in pošteno?!

Kaj smo hoteli mi?

Že v zadnji številki našega lista smo poročali o naših pogojih za vstop v vlado. Radić je zahteval v glavnem, da se ves sedanji vladni sistem izkoriščanja prečanov temeljito izpremeni s tem, da dobe vlado v roke nestrancarji, magari tudi kakšen general, potem se mora uradništvo depolitizirati, da uradniki ne bodo več strankarski priganjači, potem glede volitev, da morajo biti svobodne, in končno, da morajo prečani dobiti v svoje roke važna gospodarska ministrstva (finance itd.). Najvažnejša pa je bila zahteva po razširjenju delokroga samouprav, kar pomeni v stvari revizijo ustave.

Kdor zna v politiki šteti vsaj do pet, mora razumeti, da je Radić predlagal samo stvari, do katerih bo moralo priti, če si hoče država enkrat pomagati na noge. Na drugi strani pa je čisto razumljivo, da so

se teh zahtev Srbijanci silno prestrašili! Gospodstva namreč nihče ne da rad iz rok, najmanj pa državno blagajno, iz katere se je neprestano sipal denar v nikdar polne beograjske žepce. Da obdrže moč in denar še nadalje v srbijanskih rokah, so Srbijanci takoj napeli vse sile, da Radićeve predloge onemogočijo. Radikali, ki so se prej nekaj kregali, so postali takoj složni. Gospod Davidović je kot Srbijanec takoj pljunil na svojo »demokracijo« in pritekel Srbijancem na pomoč. Ker pa to še ni zadostovalo, je prišla Srbijancem na pomoč še Slovenska (!) ljudska stranka in bosanski muslimani...

Kako drugače bi vse lahko bilo, če bi se bila Slovenska ljudska stranka v tako odločilnem trenutku zavedala, da je slovenska!

Sedaj naj pa ljudje sami presojajo, katera politika je za prečane boljša — ali politika Slovenske ljudske stranke, ki izmозgavanje Slovenije odobrava s svojim vstopom v srbijansko vlado, ali pa odkritosrčna politika Radićeva, ki možato zahteva za vse prečane, torej tudi za Slovence, njihove popolne pravice, brez ozira na to, ali se on sam vsede na ministrski stol ali pa ne!

Dobro je pri vsem tem le to, da SLS vendar še ne zastopa in ne predstavlja vseh Slovincov, ampak samo njihovo večino. Toda tista manjšina, ki jo zastopamo mi, raste od dne do dne bolj, ker se med našimi kmeti vedno bolj širi spoznanje, da se brez zveze s hrvaškimi kmeti beograjskega izmозgavanja nikdar ne bomo rešili, če pa se hočemo tega rešiti, moramo čvrsto stati v prečanski fronti s Hrvati vred. Prišel bo čas, ko bodo to resnico začeli spoznavati tudi tisti kmetje, ki so danes še iz samega strahu pristaši SLS.

O bobnih in ministrih.

Slovenski »Uradni list« za ljubljansko in mariborsko »oblast« je včasih zelo zanimiv. Poleg drugih uradnih razglasov prinaša tudi dražbene oklice sodišč za kmečka posestva. Teh dražbenih oklic je vedno več. Vzemimo eno od poslednjih števil »Uradnega lista«, n. pr. ono od 21. februarja. V njem so sodišča v Brežicah, na Brdu, v Celju, v Cerknici, v Črnomlju, v Radgoni, v Kočevju, v Krškem, v Litiji, v Ljubljani, v Mariboru, v Murski Soboti, v Šoštanjju in na Vranskem razglasila nič manj kot 15 prisilnih prodaj kmečkih posestev in en trgovski konkurz. Kmetški domovi gredo toraj na boben, ljudje, ki so na rodni zemlji delali in trpeli, pa v daljni svet. To je posledica naše dosedanje gospodarske politike v tej veseli državi Srbov, Hrvatov in Slovincov.

Zanimivo je tudi, kakšno ceno imajo ta, na boben prišla kmečka posestva. Takozvani »najmanjši ponudek« je dostikrat prav smešno nizek. Tako je n. pr. v brdskem okraju na prodaj zidana hiša, gospodarska poslopja in zemljišče v izmeri 119.218 m² za 33.961 dinarjev! V brežiškem okraju je na pro-

daj hiša z gospodarskimi poslopji, vinogradi s hramom, njivami, travniki, pašniki in gozdom za borih 33.980 dinarjev. V Selščeku v cerkniškem okraju dobiš posestvo za 8403 dinarjev. Meščanska rodbina potroši tak znesek v enem mesecu za hrano, stanovanje in bencin za avtomobil. Na črnomaljskem dobiš kmečko posestvo za 17.460 dinarjev. V krškem okraju, v davčni občini Raka, pa ponujajo pašnik in vinograd vse skupaj za 2000 dinarjev! V Prekmurju bobnajo za hišo, gospodarsko poslopje, vrt, travnike, gozdove in njive za borih 12.922 dinarjev. Ne pozabimo, da internacionalni borzni judi, ki naš denar vagajo, cenijo en naš dinar na 9 predvojnih vinarjev. Toraj stá tisti pašnik in vinograd v občini Raka vredna samo 180 nekdanjih kron ali enomesečno plačo sodnega sluge pred vojno.

Tele »povesti« našega »Uradnega lista« nam toraj povedo več kot skladovnica učenih knjig. Vse gre na boben in vse na pol zastonj. Zgodovina nas uči, da gospodarskemu propadu kmečko-delavskega ljudstva sledi tudi razsulo družbe.

Tako se godi slovenskemu ljudstvu v letu 1928 po Kr., ko je »stranka naroda«, mogočna SLS, že deset let vodila politiko v državi Srbov, Hrvatov in Slovincov in ko je bil njen vodja doktor bogoslovja, štajerski Slovenec Anton Korošec, »Ministar policije u Beogradu«.

Kakor vidimo, morajo slovenski

kmetje še deset let voliti to stranko — takrat bodo že pametni, ker bodo tudi že brez lastnih domov. In bomo na čast naši mili domovini lahko zapeli tako:

Vino bova izpila, tralala,
bučo bova ubila, hopsasa.
To je veselje, tralala,
naše dežele, hopsasa!

Strahovite razmere v Srbiji.

Lakota tudi v Srbiji! — Oderuštvo srbijanskih bank. — Brez Hrvatov ne gre. — Srbijanci vedno isti!

Predno je bila nova vlada sestavljena, so zborovali zastopniki srbijanskih radikalov, da se posvetujejo o tem, ali bi šli v skupno vlado z radićevci ali ne. Na tem zborovanju se je oglasil tudi radikalski poslanec Ante Radojević, ki je povedal to-le:

»Gospodje, jaz prihajam ravnokar z dežele. Reči vam moram, da je stanje na deželi silno hudo (t. j. v Srbiji!) V dragačevskem okraju nimajo ljudje niti ene pesti moke več. To je resnična lakota. Tam pa, kjer še ni lakote, se morajo kmetje strašno zadolževati, da si kupijo nekaj koruze. Kmetje kupujejo koruzo že od božiča naprej! Lahko si mislite, kakšne bodo razmere na poletje. Poleg lakote pa tlači ljudi še strašna gospodarska kriza, ker nihče več ne dela in nihče nima nič več za prodajati. (To se pravi, da kmetje v Srbiji nočejo več delati, ker jim vse, kar pridelajo, poberejo brezvestni oderuhi!). Posebno davijo kmete dolgovi na menice (Hranilnice in posojilnice, kakor jih imamo mi, v Srbiji sploh še nikdar imeli niso, ampak imajo samo »banke«, ki dajejo kmetom denar na menice po 40 in celo 50 procentov!). Ni pa nikogar, ki bi kmetom pomagal. Banke jemljejo oderuške obresti, kmetje pa prodajajo svoja posestva. Kreditne ustanove, ki bi kmetom pomagale, ni nobene. (Državna hipotekarna banka v Beogradu, ki bi kmetom lahko pomagala, daje pač raznim magnatom, ki so navadno ob enem politični priganjači vladajočih strank, posojila po 6 procentov, ti magnatski oderuhi pa dajejo denar kmetom naprej kar po 40 in še več procentov!). Sedaj pa smo dobili še nov zemljiški davek, ki bo za Srbijo dva- do trikrat večji kakor je bil doslej.« O

političnem položaju

je rekel posl. Radojević: »Kar se tiče položaja v Beogradu, veste sami, da mi nismo spravili pod streho državnega proračuna in tudi nismo nič storili, da bi rešili krizo. Zaradi naših političnih razmer tudi ne moremo dobiti posojila in sploh ne moremo rešiti države iz njene krize. Zaradi slabe uprave od zgoraj pa se zaradi nezadovoljstva ustvarja prečanska fronta.

Brez Hrvatov ne gre!

»Zato sem jaz,« tako je nadaljeval Radojević, »za vlado vseh strank. Radikali sami ne morejo rešiti države. Posebno pa sem za to, da v to vlado vstopijo tudi Hrvati (t. j. dandanes Radić). Brez Hrvatov mi ne moremo dobiti posojila, in sploh ne moremo izvesti nobene večje reforme.

Vedno enaki!

»Sem pa za to, da mora prvenstvo v vladi obdržati radikalna stranka in predsednik vlade mora biti radikal!«

S temi zadnjimi besedami je tudi posl. Radojević javno in jasno priznal, da Srbijanci oblasti nočejo dati iz rok. Oni smatrajo nas prečane še vedno za neko zamorsko kolonijo, ki naj gara in dela, ki naj podpisuje menice na državni dolg itd., toda z denarjem, z našim denarjem seveda, smejo pa gospodari edino-le srbijanski radikali!

In te ljudi podpira Slovenska ljudska stranka in se veže z njimi; da nas bodo še bolj pritiskali kot so naš že dosedaj!

Slovenski kmetje! Ali veste in razumete sedaj, kje je vaše mesto? Vsi brez izjeme v Slovensko kmetško stranko, vsi v boj za prečansko fronto!

Klerikalni davek na vino.

(Govor obl. posl. J. Bukoveca.)

Gospodje poslanci! Ko smo mi včeraj v generalni debati obravnavali oblastni proračun, je istočasno zborovala v Ljubljani tudi druga gospodarska korporacija, v kateri ima večino SLS, to je Trgovska in obrtna zbornica. Prav ob istem času, ko sem jaz tukaj kritiziral oblastni proračun in povdarjal, da

smo preobdavčeni in da je naša dolžnost, da zahtevamo od Beograda kritje za oblastni proračun, je v Trgovski zbornici večina SLS povdarjala prav isto kakor jaz v tej skupščini. Iz tega sledi, da tudi vaši pristaši (klerikalci) drugače sodijo o novih davkih, kakor vi tukaj.

Prosta žganjekuha.

Dotakniti se hočem najpreje proste žganjekuhe. Jaz sem prepričan, da je naziranje, da se mora prosto žganjekuho ukiniti, popolnoma zgrešeno. Danes se je v tej zbornici toliko govorilo o pijančevanju, kakor da je Slovenija in posebno ljubljanska oblast ena sama oštarija, polna pijancev. Lahko trdim in mislim, da ste tudi sami prepričani o tem, da v naši oblasti nimamo niti enega pijanca na tisoč ljudi. Tudi prosta žganjekuha ni napravila niti enega pijanca. Porabijo se le surovine, ki bi jih drugače uničili. Med tem pa pri prosti žganjekuhi vendar nekaj zaležejo v kmetem gospodstvu.

Gospodje, tudi vi ste bili mnenja vsaj še 19. decembra 1926, da absolutno ne gre z novimi davki pritisniti vinorodne kraje. »Slovenec« od 19. decembra 1926 piše sledeče: »Samostojne oblastne naklade se more naložiti na žganje in likerje, pivo in meso, potem doklade na užitino od vina in vinskega mošta.« Ker pa so ti predmeti obdavčeni tudi z občinskimi dokladami, je splošna obremenitev davkoplačevalcev z raznovrstnimi državnimi in avtonomnimi davki že dosegla višek.

Ali ne drži to, kar ste pisali takrat, tudi še danes? Zakaj torej skušate vinogradništvo uničiti in oškodovati z novimi nakladami?

Davek na vino.

Gospodje, vi govorite vedno samo o 35 parah oblastne doklade pri enem litru vina. Toda razum teh 35 par imamo že tudi druge naklade. Če hoče naš vinogradnik iz svojega vinograda dobiti 2% rento, kar gotovo ni oderuštvo, ne more svojega vina prodati ceneje kot po Din 8—liter. (Dr. Milavec: Brez trošarine?) Da, brez trošarine. Izračunajmo. 35 par znaša 100% državna doklada, potem pride 200% povprečnih občinskih doklad. So pa tudi občine, ki imajo po 700% naklado. Manj kot 150% pa nima nobena občina, ker se je g. vel. župan in tudi finančni delegat postavil na stališče, da nobena občina ne sme naložiti nad 150% doklado na direktno davke, dokler ne poskusi kriti svojih stroškov s 150% doklado na vino. Že to znese 70 par, sedaj pa pride še nova 100% oblastna doklada 35 par. Če vse to seštejemo pridemo do tega, da stane gostilničarja vino 1 liter po Din 9.40. K temu je treba prišteti še za prevoz v klet in druge stroške najmanj 60 par na liter, tako da pridemo do zaključka, da stane vino našega vinogradnika 10 Din liter v kleti prodajalca na drobno, če hoče dobiti vinogradnik 2% rento iz svojega vinograda.

Vinogradniki v južnih krajih.

Sedaj pa vzemimo vinogradnika iz južnih krajev. Razgovarjal sem se pred nedavnim časom skušenim vinskim trgovcem iz Slovenije, ki je bil v Banatu in ta mi je rekel, da prodajajo vinogradniki tamkaj vino po Din 2.50 liter. Jaz vza-

mem v računsko podlago, da proda tamošnji vinogradnik vino po Din 3.—. Če k temu prištejemo 25 par državne doklade, potem 200% občinske doklade, kar znaša 70 par, in 200% oblastne doklade 70 par, pridem do zaključka, da stane banaško vino Din 4.75 liter. Če vzamemo sedaj še prevozne stroške 50 par na liter, potem stane banaško vino Din 5.25 liter postavljeno v gostilničarjevo klet.

Kdo bo plačal?

Jasno je, da naš gostilničar, ki mora plačevati naša domača vina po Din 10.— liter, tega vina ne more prodajati ceneje kot po 14 ali 16 dinarjev liter, ker bo pač prevalil vse davščine na konzumente in bo k temu priključil seveda tudi svoj zaslužek in svojo režijo. Tisti konzument, ki ni pijanec in ki hoče imeti zdravo pijačo, bo moral naše vino plačevati zelo drago, če bo tako visoko ceno sploh zmogel. Na drugi strani pa tisti pijanec, ki ga hočete obdavčiti, ne išče zdrave pijače, marveč je njemu vse dobro, kar dobi, samo da se napije. Povpraševanje po domačih vinih bo padlo, iskalo se bo le tuje cenejše vino. Bojim se, da bo prihodnje leto za naše vinogradnike že nastopila katastrofa, da ne bodo mogli spraviti svojega vina na trg. Če ga bodo pa hoteli prodati, bodo morali znižati cene vinu za polovico in bodo dobili potem iz svojih vinogradov mesto 2%, kar je zelo skromno, samo 1% rento, ali še te ne. Odkod naj potem vzamejo denar za obleko, obutev in druge življenske potrebščine?

Proč z davkom na domače vino!

Gospodje, prosim vas, črtajte postavko za naklado na navadno vino v znesku Din 6,300.000.— iz proračuna. G. župnik Tratnik je rekel, da mi ne verjamemo na čudeže, da jih pa kljub temu zahtevamo. Jaz vam bom pokazal čudež, kako doklado na vino črtati, čeprav na njega ne verjamemo, kakor vi trdite. Mi imamo v proračunu postavko 5.) donos oblastne doklade na alkohol (špirit, rum, konjak in likerji) v znesku Din 2,791.130.—. Gospodje, vsi vemo, da se v ljubljansko oblast uvozi letno 140 vagonov špirta. Vzemimo, da se od teh 140 vagonov proda izven oblasti 70 vagonov. V naši oblasti ostane torej še vedno 70 vagonov špirta. Če pobirate od tega špirta 100% doklado, zneso to okoli 11 milijonov dinarjev in ne samo Din 2,791.130.—, kakor vi to predvidevate v proračunu. Pri teh 11 milijonih pa ni še všteta doklada na rum, konjak in likerje, zato bo ta številka še večja. Gospodje, tukaj je skrit fond, za katerega morate dati odgovor. V tej postavki je denar, ki naj se porabi za to, da črtate trošarino na vino. (Dr. Anton Milavec: Če nam ostane 20 milijonov dinarjev, bomo dali vse za vinogradnike. — Profesor Mazovec: Dali jih bomo za »Kmetijski list«. — Bukovec: Predlagam, da se dajo vam, gospod profesor, da boste še večkrat tako luštni kakor ste danes.) Tako stvar stoji in s tem končam.

Radić v Ljubljani.

V Ljubljani imajo visokošolci organizacijo, katere namen je, da širi tudi med Slovenci smisel za ideje Društva narodov. Ta organizacija je naprosila več politikov, med temi tudi Stjepana Radića, da prirede v Ljubljani predavanja o najbolj perečih političnih vprašanjih.

Prvi se je temu vabilu odzval Stjepan Radić, ki se je pripeljal v Ljubljano predavat v ponedeljek, dne 27. februarja. Predaval je v veliki dvorani hotela Union, ki je bila do zadnjega kotička polna najodličnejšega ljubljanskega občinstva. Posebno številno so bili zastopani na zborovanju pristaši samostojno-demokratske stranke z dr. Žerjavom in dr. Kramerjem na čelu, kar na tem mestu beležimo z velikim zadoščenjem in zadovoljstvom.

Radić je v svojem predavanju, ki je trajalo nad eno uro, obširno in temeljito govoril o onih gonilnih in delujočih silah, ki danes obliku-

jejo velike države in ves svet in ki se uveljavljajo in se bodo čim dalje bolj uveljavljale tudi pri nas. Govoril je tiho, a vendar so ga slišali vsi, kajti ves čas njegovega govora je vladala v dvorani največja pazljivost in tišina.

Uspeh, zlasti politični uspeh, ki ga je dosegel Radić v ponedeljek v Ljubljani, je nad vse velik. To bodi našim pristašem na deželi v novo vzpodbudo za še vztrajnejše delo, kajti rayno Radićeva politična zmaga v Ljubljani je nepobiten dokaz, da je bila naša politična pot pravilna in če pojde po sreči, bo taka tudi ostala.

Velika izbera

raznega perila, modnih bluz, nogavic, kravat itd. se dobi po nizkih cenah pri

Ign. Žargi, Ljubljana.

Železnica

Št. Janž—Sevnica.

Predlog inž. Fran Zupančiča in tovarišev za zgraditev železniške postaje Kržišče na novo projektirani progi Št. Janž — Sevnica.

>V projekt novo trasirane železniške zveze se ni vzela nobena postaja, dasi je proga dolga okroglo 13 km. Taka železniška postaja pa je za prebivalstvo in za kraje ob tej progi nujno potrebna. Najbolj bi vstrezala postaja za osebni in tovarni promet v Kržišču, ki ima svoje ime od križanja cest. Na tem mestu se križajo ceste Sevnica — Mokronog, Sevnica — Št. Janž kot okrajni cesti in občinska cesta Št. Janž — Boštanj in nadalje še cesta Radeče — Kržišče — Telče. Z ozirom na to, da se stekajo vse prej navedene ceste v dolino Mirne v kraju Kržišču, bi bila naravno na tem mestu osebna in nakladalna postaja najbolj primerna in bi ustrezala javnemu prometu. Na zgraditvi te postaje so posebno interesirane občine Boštanj, Št. Janž, Tržišče in deloma pa tudi občine Radeče, Škocjan, Bučka in Studeneč.

Zato predlagamo, visoka skupščina skleni:

Oblastnemu odboru se naroča, da takoj posreduje pri upravi za gradbo novih železnic v Beogradu in pri sekciji za trasiranje železnic Št. Janž — Sevnica in Kočevje — Vrbovsko v Kočevju v svrhu izdelave detajlnega projekta za železniško postajo »Kržišče«.

Vsi naročniki

v področju pošt črke S in Š, ki še niste poravnali naročnine za lansko oziroma letošnje leto, ste bili pretekli teden od uprave pismeno opomnjeni na plačilo. Kdor se ne bo opominu pravočasno odzval, se mu bo pošljatev lista seveda ustavila. — To velja za vse prizadete, da ne bo kakih nepotrebnih reklamacij. Upravništvo.

IZ STRANKE.

Kamnik. Seja okraj. odbora SKS se vrši v nedeljo, dne 4. marca ob 10. uri tov. Cerarju. — Fr. Kristan, predsednik.

Kranj. Sestanek okraj. org. SKS se vrši v ponedeljek, dne 5. marca ob pol 11. uri dop. pri Peterčku. — Tomaž Križnar, predsednik.

Sestanek okrožnega odbora in zaupnikov SKS za mariborsko okrožje se vrši v nedeljo, dne 4. marca t. l. ob 9. uri dopoldne v Celju v restavraciji hotela »Union«. Prosimo vse tov. člane okrožnega odbora in zaupnike, da se polnoštevilno udeležijo, ker je to zborovanje velike važnosti za nadaljnje delo za našo organizacijo. Na zboru poroča tov. posl. Pucelj.

Ponikve ob j. ž. Občni zbor kr. org. Slovenske kmetijske stranke se vrši v nedeljo, dne 25. marca ob pol 9. uri dop. po rani sv. maši v prostorih gostilne g. Zdolška. Na občnem zboru poroča tov. A. Prepeluh. — Ant. Zdolšek, tajnik.

Velika Dolina. Krajevni odbor je imel svoj sestanek 19. febr. t. l. pri predsedniku v Mali Dolini št. 6, na katerem se je razmotrivalo in govorilo o krajevnih razmerah. Sestanek smo zaključili z živo agitacijo za »Kmetijski list«.

Št. Andraž v Slov. Goricah. Na zadnjem občnem zboru naše krajevne organizacije so bili izvoljeni sledeči člani: Predsednik: Čeh Jakob (Hvaletinci), za tajnika Golob Franc (Vitomarci), za blagajnika Kocovan France (Dobetinci), zaupnika Rola Rudolf (Vitomarci), za odbornike pa Kramberger Fran (Dobetinci), Toš Tomaž (Dobetinci), Vršič Alojz (Dobetinci), Čuček Jurij (Dobetinci), Čuček Jožef (Vitomarci), Bliš Konrad (Vitomarci), Perković Avgust (Vitomarci), Zorko Karl (Dobetinci), Petrovič Anton (Hvaletinci) in Vršič Anton (Dobetinci). To so samo stari prizkušeni borci za kmečko misel, ki svojih hrbtov in kolen nikakor nečejo ukloniti pred klerikalizmom. To so možje, ki imajo dober spomin

in dobro vedo še danes, kaj je obljuboval poslanec Vesenjaki pred volitvami! Kako pa je danes? Danes imamo namesto lepih obljub celo vrsto novih davkov, ki nam jih je navalila klerikalna oblastna skupščina, iz Beograda nam pa niso prinesli nič. To si bomo zapomnili za prihodnje volitve. Člani naše krajevne organizacije pa bodo marljivo delali, da se bodo vsakemu kmetu odprle oči, kam da nas vodi klerikalno gospodarstvo.

Škocijan. V nedeljo 26. t. m. je priredila naša krajevna organizacija sestanek, na katerem je poročal o oblastnem proračunu tovariš Milan Mravlje.

Krajevna organizacija SKS Videm — Dobropolje, je poslala za strankin tiskovni sklad Din 1200. Vsem, ki so pripomogli do tega lepega zneska, bodi izrečena naša najiskrenejša zahvala.

Cven pri Ljutomeru. Na inicijativo tovariša Roškarja je bil dne 26. februarja sklican občni zbor Slov. kmetske stranke v gostilno Katice Rajhove ob 14. uri. Udeležila sta se občnega zbora tudi tovariša Nemeč in Ivanjšič. Dosedanji načelnik Matija Lipša iz Cvena pozdravi navzoče, se zahvali za povoljno udeležbo ter imenuje zapisnikarjem tovariša Roškarja. Nato poda besedo tovarišu Ivanjšiču, ki je orisal potek dogodkov v stranki do zadnjih volitev, naš notranji in zunanji politični položaj, posebno pa potek sedanje krize do sestave nove vlade. Za njim dobi besedo tovariš Nemeč, ki je temeljito razpravljal o organizaciji stranke, o nujnosti te organizacije, o tisku in izobrazbi. Tovariš predsednik se zahvali govornikova za njih izvajanja ter preide nato k volitvi načelstva in odbora. Izvoljeni so bili: Načelnik tovariš Matija Sipša, pos. (Kropje); namestnik tov. Franc Nemeč, pos. (Babinci); tajnik tovariš Krajnc Franc ml., pos. (Mota); blagajnik tov. Babič Franc, pos. (Mota); odborniki: tov. Nemeč, pos. (Cven); tov. Lešnik, pos. (Cven); tov. Krajnc Franc, pos. (Mota); tov. Smodiš Matija, pos. (Mota); tov. Novak Franc, pos. (Sp. Kropje); tov. Brumen Franc, pos. (Gornje Kropje); Slavič Fran ml., pos. (Babinci); Kovačič Miha, pos. (Babinci); Brunčič Ludovik, pos. (Noršinci); Prelog Martin, pos. (Noršinci). Pripominja se, da se je h krajevni organizaciji Cven priključila občina Babinci in Noršinci. Tov. blagajnik je nato pobral od navzočih članarino in darove za sklad. Med tem pa se je k besedi oglasil živinozdravnik Škof, srezki odbornik in blagajnik. Dejal je, da je Cven videl tu že bolj polno dvorano in naložil novemu odboru kot sveto dolžnost, da krajevno organizacijo dvigne. Nato pa je imel lep gospodarski govor. Razpravljala so se še razna vprašanja, vmes pa je mladi babinski pevski zbor zapel marsikatero lepo pesmico, ki je obč. zbor še povzdignil. Vsi smo bili zadovoljni in bi bili še bolj, da bi imeli pokojnega Joška med nami. Za krajevno organizacijo Cven pa upamo, da se zopet dvigne in prvači kot nekdanj.

Razne politične vesti.

Izza kulis. Ko je g. Velja Vukičević sestavljal zadnjo vlado, je imel velike muke zlasti v svojem lastnem klubu, ki je skoro z dobro polovico njegov nasprotnik. Da bi to ublažil ali vsaj za silo premostil, je ponujal ministrstva na vse strani. Pa kakor smo v tem oziru, kar se tiče bogatega števila ministrstev srečna država, vendar je bil siromak v zadregi. Ali se je uštel, ali je bil kaj pozabil, ali so se ob koritu grdo prerinili ali vrag vedi. Resnično je le, da se je to-le zgodilo: Za ministrstvo pravde je bil prvotno določen za ministra gospodin Krsto. In še ob 11. uri dopoldne je dobil telefonsko vest: »Spremaj se in dodji odmah u žaketu na zakletvu!« — In pol ure pozneje, ko je že odšel — v žaketu seveda! — od doma, je zaprepaščeni gospej javljal hudomušni g. Mita: »Izpao je Krsta, ne treba doči!« — In ko gospa ni takoj dobro razumela, je g. Mita sladko se smejoč razlagal: »Promenilo se, u poslednje vreme, kao što narod kaže: ostao za drugo vučenje!« — Srečal sem g. ministra Milorada, ko je šel od prisege. Novo, lepo kravato, katero je tudi »Politika« zabeležila, sem opazil že od daleč. »Dakle ste ipak svršili?« — »Svršili, brate, i položili zakletvu ale uzprkos svemu ipak mislim, da bi mogli dobru vladu obrazovati samo mi i vi.« Ali ni to lep dokaz zadovoljstva in pa dolgotrajnosti nove vlade! — Notranji minister ima v svojem proračunu devet milijonov poverljivega kredita ali kakor se običajno sliši dispozičijskega fonda. Za teh pet tednov, kolikor jih je še do novega budžeta, bi moralo iz te partije biti še denarja na razpolago novemu ministru policije vsaj kakih 800.000 dinarjev. Toliko vsaj po občečloveških pojmi in po esesarskih računih še posebej! Ko pa so gospodje vprašali koliko je pravzaprav še te vsote točno in v resnici, so pa dobili odgovor, da je vsega še samo okrog 10.000 dinarčkov. Kako so se mogli izprazniti radikalni prijatelji svojemu najljubšemu zavezniku njegovo poverljivo denarnico, je celo klerikalcem zagonetka. P.

Klerikalna ljubezen do gladujočih. Vojvodinski veleposestnik je poslal Narodni odbrani v Beogradu tri vagone kuruze za gladujoče v Hercegovini. Iz Beograda je treba kuruze poslati v Hercegovino in na Primorje. Narodna odbrana se je obrnila na prometno ministrstvo s prošnjo za brezplačni prevoz te kuruze v Hercegovino. Prošnja je bila zavrnjena. Narodna odbrana mora sedaj iz milih darov, ki so bili nabrani za gladujoče, plačati prevoz kuruze. Res velika je dr. Koroščeva ljubezen za stradajoče.

KMETSKI LIST, upravništvo v Ljubljani ima svoj čekovni račun št. 14.194. Vsakdo, ki hoče poravnati naročnino, a nima naše položnice, lahko isto kupi pri domači pošti za 25 par ter plača naročnino za »KmetSKI list« na čekovni račun št. 14.194.

Dopisi.

Kamnik. Dne 27. t. m. je praznoval naš odlični meščan g. Josip Kenda 70-letnico svojega rojstva. G. Kenda si je s svojo edino njemu lastno energijo znal ustvariti po vsem Gorenjskem znano gostilničarsko podjetje. Sicer se g. Kenda ni politično udeleževal, vendar pa so njegovi nasveti imeli vselej odločilno vpliv na razvoj Kamnika. S svojo poštenostjo si je pridobil občje spoštovanje in ugled, a s svojo dobrotljivostjo, ko je njegova kuhinja nudila marsikateremu siromaku utehe, splošno priljubljenost pri vseh. Številnim gratulantom se pridružujemo tudi mi.

Sv. Duh v Stari gori. Brez ovinkov: vkljub najboljši volji se ne morem ogniti globoki duhovitosti neznanega dopisnika, ki želi postati — prijatelj šole: neizvoljeni svetovalec šolskega — gospodarstva. Njegov nasvet bi bil hvalevreden, ko bi z njim ne odkrival že davno zastarele, a obenem nelegitimne miselnosti: v hudi zimi skrečiti množino kuriva in istočasno ohraniti zdravje otrok. Vsekakor je na odprti dlani, da neznanemu svetovalcu vobče niso znani splošni šolski higijenski predpisi, ki tvorijo pravzaprav — praktično stran ljudske prosvete in omike, sicer bi se ne spodtkal ob trenutno odprtih oknih šolskih učilnic med poukom samim, oziroma po njegovem sklepu. Nisem pričakoval, da bi kdo izmed prijateljev šole ne privoščil mladini vsaj čistega — zraka kot prvega nujnega predpogoja za ohranitev zdravja nam poverjenemu naraščaju. Trdno sem uverjen, da mi v bodoče ne bo treba odgovarjati anonimnemu dopisniku, ker mu pravzaprav tudi odgovora nisem — dolžan. Pač pa bi v bodoče vzel v pretres vsak pameten nasvet v ureditvi odnošajev med domom in šolo, ker smatram vsako šolo kot živo — prosvetno žarišče v domačem okolišu.

Sv. Jurij ob Ščavnici. — Društvu kmetskih fantov in deklet v podkrepilo in vednost. Pri Jurju imate par ljudi, ne mnogo, ki vas hočejo razpršiti na vse strani. Ta človek že več let poizkuša priti s svojim mišljenjem v ospredje. Do sedaj se mu to še ni posrečilo ali pa najbrže nima za to nobenih zmožnosti. Dobil je pomagača, res idealista, ki pa bo podlegel strankarstvu prvega. Društvo, brani se, segaj po najostrejših sredstvih in razženi one, ki hočejo tebe uničiti! In ko boš zmagalo, jim reči: »Umrli ste, ker niste poslušali nasvetov svoje matere.« U.

Sromlje. Minila je doba veselja, to je čas od božiča do pepelnice. V tem času se res kmetski človek tu in tam nekoliko razveseli. Če je dobra vinska letina, se v tem času izteči največ vina in vinogradnik je vesel, da dobi denar, ki ga mora po veliki previdnosti uporabiti za hrano in obleko svoje družine in da zopet obdela svoj vinograd. Že par let se je pa iz vinogradov prav malo produciralo in tukajšnje pre-

bivalstvo se je moralo zadolžiti ne le vsled svoje krivde, ampak k temu pomaga tudi klerikalizem, ki hoče svojevoljno in potratno gospodariti in po svoji volji komandirati vseskozi. Pa bomo že še potrpejli do dneva občinskih volitev. Potrpite še Vi, gospod župnik. Če že Vam ni tukaj mogoče živeti, kaj pa naj mi začnemo? Pravite, da grunt Vam nič ne nese; kaj mislite, da kmet z bukve hruške tresse? Kaj čudno se Vam res to zdi, da poroke nobene ni! So pač menda fantje tako sklenili, da rajši bodo samo vasovati hodili. Da je bira slaba bila, to je toča povzročila. Klerikalci pravijo tako, da ljudska stranka dala bo vsakemu podporo za različnih več reči, da takih še menda na svetu ni. Pridigal je sveti Tit, da od obljub ni nihče sit, in tega se zavedajo tudi prebivalci naše župnije. Mogoče se bo klerikalen 125 metrov visoki političen stolp pri bodočih občinskih volitvah kar do polovice podrl. Kakor kaže, potres bo hud, gore se bodo ponižale, doline pa zvišale, tukaj postalo bo ravno polje, da vidlo se bo kod kmetska moč gre.

Mala Nedelja. Narodno kulturno društvo priredi v nedeljo 11. marca ob pol 4. uri v Društvenem domu spominsko proslavo v svetovni vojni padlih vojakov. Na sporedu je petje moškega in mešanega zbora, ki bo med drugim zapel tudi Ksaver Meškovo pesem »Padlim vojakom — junakom« in slavnostni govor. Uprizori se tudi igra »Orkan«, dramska slika iz svetovne vojne, ki nad predstavlja: slovo od doma ob času mobilizacije 1914, življenje na domu, trpljenje v strelskem jarku v bojni črti. Sodeluje Godbeno društvo. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu in samo enkrat. Zato priporočamo nakup vstopnic v predprodaji. Vabijo se vsi sorodniki in svoji padlih ter drugo cenj. občinstvo od blizu in daleč k obilni udeležbi. Pridite, da skupno proslavimo vojne žrtve! Slavnost bo Vam ostala gotovo v najlepšem spominu! Odbor.

Št. Rupert. Skoro dva meseca sta že pretekla, odkar smo izvolili novi občinski odbor in vendar naši stari občinski odbor še do danes ni oddal poslov pravilno izvoljenemu novemu odboru. Ni čuda, da zato ljudje v občini že javno govorijo, da nekaj ni v redu in bi v dveh mesecih že lahko spravili račune v red in oddali posle.

Koristno za vsako hišo

po znižanih cenah

kakor: rokavice, nogavice, žepne robce, kravate, fino damsko, moško in otroško triko-perilo, dišeče milo, torbice, čipke, potrebščine za šivilje, krojače, tapetnike, čevljarje in sedlarje nudi

Josip Petelinc, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika za vodo.

NOVICE IN RAZNO.

Požar pri Žužemberku. Pretekli petek je okrog 2. ure zjutraj izbruhnil požar v Praprečah pri Žužemberku. Gorela je žaga, last Jakoba Dereanija iz Žužemberka. Žaga je z novo postavljeno cirkularno vred pogorela do tal. G. Dereani trpi škodo v okrogli vsoti 75.000 Din, ki je le deloma krita z malenkostno zavarovalnino 9500 Din.

Vpoklic rekrutov leta 1928. Rekruti, rojeni leta 1907 in starejši, kateri pripadajo ljubljanskemu vojnemu okrožju in ki so bili na naboru spoznani za sposobne, bodo leto vpoklicani na odsluženje kadrovske službe kakor sledi: Vsi rekruti, razven rekrutov za pehoto, pešpolk kraljeve garde in kolesarski bataljon, se morajo javiti 18. ali 19. marca t. l. v komandi ljubljanskega vojnega okrožja. Rekruti, rekrutovani za pehoto, pešpolk kraljeve garde in za kolesarski bataljon, se morajo javiti na dan 26. in 27. marca t. l. istotam. Rekruti mornarji in zrakovplovci bodo vpoklicani v dveh partijah, prva partija 18. marca, a druga 30. septembra t. l. Druga partija neborcev se sedaj ne bo vpoklicala. Vsi rekruti bodo dobili pozive, na katerih bo točno naznačeno, katerega dne in ob kateri uri se imajo zglasiti v komandi ljubljanskega vojnega okrožja. Vsi rekruti morajo počakati poziv v svoji domovinski občini, če se pa začasno odstranijo iz svoje občine, so dolžni, da svoj natančen naslov prijavijo županstvu, da jim le-to more pravočasno dostaviti poziv. Opozarjajo se pa vsi rekruti, da se prijavijo pravočasno in trezni, ker bodo drugače od vojaške oblasti strogo kaznovani, in da bodo topla oblečeni in obuti.

Strašen samomor pod vlakom. V nedeljo zvečer sta skočila pod brzovlak med postajo Hrastnik in Zidanimost muzikant Adolf Jazbinšek in njegova ljubica Štefka Prepeluhova. Trupli obeh samomorilcev sta bili tako razmesarjeni, da jih ni bilo za prepoznati.

Strašna smrt. V Pasteurjev zavod v Celju so prepeljali te dni 26-letnega posestnika Ludvika Zefka iz Pečarovcev v Prekmurju. Ugriznil ga je stekel pes. Ker ga pa niso pravočasno oddali v Pasteurjev zavod, je dobil zadnje dni napade in je v grozljivih bolečinah umrl v Pasteurjevem zavodu v Celju.

Ni imel sreče. Pred par meseci je v Gornji Radgoni državni uradnik Logar poneveril Din 100.000— ter nato pobegnil v Avstrijo. Te dni so avstrijske oblasti Logarja aretirale ter ga izročile okrožnemu sodišču v Mariboru.

Zaščita naših delavcev v Nemčiji. V ministrstvu za socialno politiko je bila predvčerajšnjim podpisana konvencija med našim centralnim odborom za posredovanje dela in nemško delavsko centralo v Berlinu. Konvencija se tiče zaščite sezijskih poljedelskih delavcev iz Jugoslavije v Nemčiji. V smislu te konvencije bodo naši delavci v Nemčiji deležni enake socialne zaščite kakor domači nemški delavci.

Katastrofa naše trgovske ladje. Blizu Gibraltarja je zavozil na pečino trgovski parnik »Arna«, last Ledera Zdenkovića. Parnik se je razbil in potopil. Posadka se je rešila.

Sarajevska tovarna usnja pogorela. V sarajevski tovarni usnja, last tvrdke Albahari, je pretekli teden nastal požar, ki je nagloma zavzel vse tovarniško poslopje. Tovarna je pogorela do tal. Škoda se ceni na poldrug milijon dinarjev.

Najstarejša žena v Jugoslaviji. V okolici Čečka živi najstarejša žena v Jugoslaviji Stanojka Ranitović, ki je obhajala te dni 116 let.

V smrt, ker jo je fant zapustil. V hercegovski vasi Zavojnici je živela lepa Darinka, ki se je smrtno zaljubila v nekega fanta, ki ji je tudi obljubil poroko. V zadnjem času jo je začel zanemarjati in zapuščati. To je deklico tako razžalostilo, da je skočila v globok vaški vodnjak in utonila.

Volkovi ušli iz cirkusa. Iz potujočega cirkusa, ki je v Novem Sadu prirejal predstave, je ušlo več volkov. Ker so volkovi povzročili v okolici mnogo škode, so poslali nad nje 20 orožnikov. Več volkov so ustrelili, dva pa so živa ujeli.

Prebrisan kmet. Nekemu kmetu v vasi Krilatoviću pri Čačku v Srbiji so bile v zadnjem času iz lesene kočje v vinogradu ponovno ukradene večje količine vina in žganja. Da bi tatove enkrat za vselej pregal, je napravil posebno past. Pritrdil je na dveh stolih nabito karabinko, tako da je bila obrnjena cev v višini 1 meter proti

vratom. Na petelinu je pritrdil kosček lesa, ki ga je zvezal z vrstico s kljuko, tako da se je morala puška sprožiti, če je odprl kdo vrata. Ko so prišli okoli polnoči, kot običajno, trije tatovi ter hoteli vdreti v kočjo, je počil strel. Eden od tatov se je zgrudil v trebuh zadet na zemljo, drugega je ranila krogla v boku, tretji je nato pobegnil. Ranjeni tat je naložil v trebuh ustrelenega tovariša na hrbet ter ga nesel na bližnjo orožniško postajo, kjer je pripovedoval, kako so ju napadli kačaki. Orožniški narednik se je podal nemudoma na lice mesta. Teko pol ure je bila stvar pojasnjena in ranjenca sta romala v bolnico, njiju tovariš pa v zapor.

Skrila denar v pepelu v peči, kljub temu so ga našli vlomilci. Gospa Antonija Poropat v Zagrebu je imela te dni doma 7.700 dinarjev. Ker je morala iti z doma, je skrila denar, da bi bil varen pred vlomilci, v pepel v peči. Za časa njene odsotnosti so udrli v stanovanje tatovi. Ko so premetali zaman vse pohištvo, so pogledali še v peč, kjer so denar res našli. Denar so odnesli, kuverto pa pustili pred pečjo.

Tiskarna za dolarje. Policija je odkrila v rumunskem mestu Kišinevu tajno tiskarno za ponarejanje dolarjev. Ponarejevalce, ki so na borzi že mnogo ponarejenih novčanic prodali, je aretirala in stroje zaplenila.

Ruski zdravniki nočejo na kmete. Glasilo ruske komunistične stranke pravi, da je na borzi dela v Leningradu iskalo 600 zdravnikov mesta, a od teh jih ni hotelo iti za zdravnike na kmete 540. Tudi v Moskvi je okrog 600 zdravnikov brezposelnih, a niti eden noče iti na kmete. Vidi se, da je gospoda v Rusiji še danes taka kakor je bila pod carjem, da je raje v mestu lačna, kakor na kmetih sita.

Važen izum. Ruski inženjer Dybovski, ki se nahaja sedaj v angleškem letalskem oddelku, je te dni predaval o svojem izumu, ki bo omogočil vsakemu človeku leteti po zraku. Njegov aparat sloni na bistvu ptičjega leta, katera je študiral 15 let. Krila izumljenega letala bo človek gonil z nogami, z rokami bo pa uravnaval višinska in stranska krmila. S tem aparatom, ki bo v celoti tehtal 68 kg, bo z lahkoto mogoče preleteti 25 do 30 kilometrov v eni uri. Podrobnosti izumitelj še ni hotel obelodaniti in bo to storil, kadar bo aparat dovršil. Bomo videli, kaj bo!

Tedenski koledar.

4. marca, nedelja: Kazimir.
5. marca, ponedeljek: Evzebij.
6. marca, torek: Friderik.
7. marca, sredo: Tomaž Ak.
8. marca, četrtek: Ivan od S.
9. marca, petek: Frančiška.
10. marca, sobota: 40 mučencev.

Sejmi.

4. marca: Petrovče,
5. marca: Unec, Rakitna.
7. marca: Zalog.
8. marca: Velika Loka, Sodražica, Pilštajn.
9. marca: Brezovica.
10. marca: Raka, Smuka, Dol pri Hrastniku, Sv. Jurij ob Tab., Kostrivnica, Kapele, Sp. Polskava.

Valute.

Berlin 13'57, Curih 10'93, Dunaj 8'—, London 277'—, Newyork 56'77, Pariz 2'22, Praga 1'68, Trst 3'—.

DENAR NALOŽITE

najboljše in najvarnejše pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM V LJUBLJANI

registr. zadruga z ncomejeno zavezo Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1.

Obreštuje hranilne vloge brez odpedi po 6%; na trimesečno odpoved po 8%; vloge v tekočem (žiro) računu po dogovoru.

Stanje vlog okroglo 15.000.000 Din. Jamstvo nad 50 milijonov dinarjev.

Zdravilo proti gobavosti. Na letošnjem zborovanju angleškega društva za pobijanje gobavosti je predaval neki član, da je našel serum, s katerim bo mogoče popolnoma izkoreniniti to nevarno kugo. Angleški zdravniki so našli zdravilo proti gobavosti iz sokov nekih južnih dreves. Ako pomislimo, da je na svetu okrog štiri milijone gobavcev, in da je to ena najhujših kužnih boleznih zlasti v Indiji in Afriki, potem lahko cenimo važnost novega zdravila.

Sedaj je najugodnejši čas, da si zagotovite prihodnjo jesen obilo sadja. Škropite z Arborinom, ki ga izdeluje tvrdka Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg 10.

Ali veste,

da je z enim novim naročnikom pridobljen siguren glas za volitve — dostikrat pa tudi pet!

PROMETNA BANKA D.D. V LJUBLJANI

Prešernova ulica 4

Telefon št. 2149, 2968

Pošt. ček. rač. 13.853

(žiro-račun pri Narodni banki)

sprejema hranilne vloge in izdaja trg. kredite pod najugodnejšimi pogoji; eskompt in inkaso menic ter trg. cesij. — Nakup vsakovrstnih predvojnih papirjev, prodaja valut in deviz po najugodnejših tečajih.

Ljudožrei. Katoliška misija v holandski Novi Gvineji poroča, da se ljudozrstvo med Papuanci tako zelo širi, da se bodo poedina plemena popolnoma požrla, ako holandska vlada ne podvzame najstrožjih mer. Za hrano se iščejo v prvi vrsti močni možje in fantje, ker smatrajo domačini, da preide njihova moč na tistega, kateri ga pojé. Domačini iz notranjosti dežele imajo pa velik apetit na one, ki stanujejo blizu morja, ker so bolj čisti in debeli. Bojevita plemena ujamejo včasih celo naselbino in jo pojedó. Ponekod so uredili kar trgovine z ljudmi, v katerih se en debel človek more kupiti za lepo sekuro.

V času vsesplošnega razoroževanja. Te dni so bili izvršeni v Madridu poskusi z novo strojno puško, katero je izumil neki španski artilerijski kapetan. Pri poskusu z novo strojno puško je oddala na minuto 6000 strelóv.

Smrt najkrvoločnejšega hajduka. Italijanski časopisi prinašajo obširna poročila o borbi najkrvoločnejšega hajduka na Sardiniji Samuela Stocchina z karabinjeri, v katerem boju je hajduk končno obležal smrtno zadet. Imenovani bandit je sedem let strahoval ljudi, kradel in moril. Na svoji vesti ima osem umorov in nebroj ropov. Na njegovo glavo je bilo razpisanih 200 tisoč lir. Smrt zloglasnega hajduka, ki je bil obenem tudi glavni vodja fašistov, so ljudje sprejeli z največjim veseljem.

Pohišstvo iz cementa. V novejšem času se je v Nemčiji in Ameriki zelo razširilo izdelovanje pohišstva iz cementa. V trgovini se že dobe stoli, mize, omare, pisalne mize in divani iz betona. Se razume, da je da izgleda kakor da bi bilo pohi-

štvo iz mramorja. Tako pohišstvo ima to prednost, da je zelo poceni in da trajno ostane v hiši, kot lastnina hišnega posestnika. Nevestam v Nemčiji torej ni treba skrbeti za razno balo in ropotijo, to dobi že vse v hiši, kamor se primoži in kjer stanuje.

Nova ogromna palača. V Newyorku so pričeli graditi novo ogromno stavbo, ki ne bo imela nič manj kot 55 nadstropij. Palača bo stala okrog 30 milijonov dolarjev.

Brezposelnost v Ameriki. V Ameriki je brezposelnost zelo velika. Koleba med štirimi in petimi milijoni brezposelnih. Delavski minister Davids izjavlja, da je proti nadaljnemu pošiljanju ameriškega denarja v prekomorske države, s tem se pospešuje samo tuja industrija, ki z ameriško konkurira in ki tako pomnožuje ameriško brezposelnost.

Električno oko. Vojne ladje se v slučaju nevarnosti zakrijejo z umetno meglo, da bi nudile manjši cilj napadalcem. V Ameriki so preizkusili izum, ki bo onemogočil nadaljno rabo umetne megle. Inženjer Bird je izumil »električno oko«, ki najde ladje v največji temi, dimu in megli. Aparat pošilja radio-valove. Če zadenejo žarki v trup ladje povzročajo v aparatu zvok. Električno oko se je sijajno obneslo pri poskusih v ameriški vojni mornarici.

Krvav pretep med advokati na sodišču. Te dni je prišlo pred budimpeštanskim sodiščem med dvema strankama in njunima advokatom do dejanskega spopada. Šlo je za neko 600 milijonov madžarskih kron znašajočo terjatev. Med obravnavo sta se jela pravna zastopnika prostaško zmerjati. Zato

je sodnik obravnavo prekinil. Takoj nato sta si skočili nasprotni stranki v lase in razvil se je srdit pretep. Eden od advokatov se je zgrudil ves v krvi na tla. Prihitela je straža, ki je razjarjene pretepače s težavo ločila.

Nesreča na morju. Preteklo soboto ponoči sta trčila skupaj italijanski parobrod »Atlantane«, ki je vozil iz Sardinije in velika ruska šolska ladja. Na ruski ladji se je nahajalo okrog sto kadetov in častnikov, dočim je moštvo »Atlantane« štelo le 34 mož. Italijanski parobrod se je takoj potopil in se ni rešil niti en mož, a ruska ladja je lažje poškodovana odplula v neko angleško luko.

Agrarna reforma je omogočila Pašni zadrugi pri Sv. Ambrožu nad Cerkljami, da je po dolgotrajnih pogajanjih 21. febr. odkupila Kriško planino na Krvavcu. V zadrugi je včlanjenih 38 občanov cerkljanskih gorskih vasi, ki se bodo z racionalnim gospodarstvom brezdvomno dokaj opomogli iz sedanjih težkih razmer.

Kožni sejem v Ljubljani na velesejmu se ponovi dne 20. marca t. l. Interesanti naj pošljejo na naslov »Divja koža«, Ljubljana, kože vseh vrst divjačine, dobro sušene in neustrojene, do 15. marca.

Strokovna razstava gostilničarske, hotelske in kavarnarske obrti, ki bo priključena letošnjemu velesejmu, od 2. — 11. junija, bo imela dva oddelka. V prvem razstavijo tvrdke z najrazličnejšimi proizvodi, ki jih rabi ta stroka. V drugem delu pa bo nameščen tujsko - prometni oddelek, v katerem sodelujejo hotelska podjetja, letovišča, zdravilišča itd. Vsa pojasnila daje Urad Velesejma v Ljubljani.

PO SVETU.

MED ESKIMI.

Katoliški misijonar Schäfer, ki se je vrnil pred kratkim iz pokrajine okoli Severnega tečaja, je podal izredno zanimive podatke o življenju ondotnega prebivalstva. Na ozemlju, velikem kakor Evropa, živi približno 10 tisoč Indijancev in 1400 Eskimov. Ni je pokrajine na svetu, ki bi nudila bolj žalosten pogled. Sam sneg in led in neskončna samota. Tu deluje okrog 80 duhovnikov, ki se trudijo, da bi izpreobrnil Indijance. Evropejci, ki se podajo v te kraje, se sami obodijo na smrt. Izmed misijonarjev na skrajnem severu naše zemlje se redkokdo vrne. Samo en misijonar je vztrajal 41 let, drugi vzdrže komaj par mesecev. Življenjski pogoji so grozni, stanovanja najprimitivnejša, ki si jih lahko mislimo, prehrana je skrajno nezadostna. Ako se podaš na pot, hodiš cele tedne, preden najdeš človeka. Najbolj ubija tujca samota. Indijancev sta lov in ribištvo edino opravilo; izvršujejo pa ga na čisto priprost način, ker ne poznajo pripomočkov, ki jih rabijo moderni ribiči. Edino, kar so dobili od civilizacije, je ogenj, ki jim vsaj nekoliko pomaga v boju zoper surovo in neusmiljeno naravo. Kruha ne poznajo. Ženske nimajo nobenih pravic. Eskim si vzame toliko žena, kolikor jih more prehraniti. Odvišno ženo lahko vsak čas ubije. Strahotno trpe porodnice. Če rode več ženskih otrok, jih mož nažene ali ubije. Vse te okoliščine bodo pripomogle poginu Eskimov in najsevernejih Indijancev. Misijonarji trde, da bodo v treh ali štirih generacijah izumrli.

PODLISTEK.

V odvisnosti od gospode.

Povest.

Napisal Franc Tovornik, kmet.

(Nadaljevanje.)

Bilo je v vseh časih ljudi, ki so si upali nastopiti proti krivičnim metodam, toda premnogokrat je zmagala krivica, navadno s pomočjo raznih strašil, ki si jih je izmislila gospoda proti malim ljudem, da bi na njihov račun še naprej udobno in brez dela lepo živela.

Naš prior je v glavnem bil tistih življenjskih nazorov kot njegovi sodrug, vendar je pravičnost bila njegova posebnost. Tudi od svojih pomočnikov in podložnih je zahteval isto. Gall mu ni bil nič kaj povšeči. Prior je poznal njegovo surovost in nepoštenost. Opeharil je svojega gospoda že prenekokrat. Kadar je desetnil, je tuintam pri njegovih prijateljih zadostovalo par šmarnih petic in nekaj bokalov žita, pa so šli ljudje naprej. Drugod so potem toliko huje drli. Bil je torej človek, ki se je dal podkupiti. Tudi slučaj Goršekovega Pavla je bil pomazan. Zolovič je dal Lukaču denarja. Lukač, pravoverni tovariš Gallu v poštenju, je torej šel do oskrbnika ter mu razložil vso stvar. Oskrbnik Gall je stvar zavil tako, kakor da je Pavle govoril samo zoper samostan in njegovega priorja ter zoper katoliško vero.

Slično kakor danes, ako se nastopi proti

kakemu duhovniku ali drugemu mogotcu, ki je vse drugo prej, kakor to, kar bi moral biti. Ko sam izliva na drugega cele golide gnojnice v obliki govora, tiska, osebne agitacije, pa je vsak, kdor si upa proti nastopiti, četudi popolnoma po potu pravice, brezvernež, ki je proti veri, Bogu, državi, kralju itd.

Vsikdar, kadar se hoče koga uničiti, ako je preglasen proti izkoriščevalcem ljudstva, mora se najti lepa oblika, napraviti za njega najgršo masko in takega pokazati javnosti, da ga tudi ona obsodi. Oni pa, ki bi v mnogih primerih sami zaslužili obsodbo, ostanejo lepi in dalje kričijo v svet: primite tatu!

Neko popoldne koncem oktobra so sedeli v eni izmed mnogih sob, ki so na južni strani samostanskega poslopja, kjer se lepo vidi cesta, ki se vije ob potoku Gračnici, gospodje prior Gabaotti, oskrbnik Gall in grajščak iz Laškega. Gospod Laški, kakor sta ga nagovarjala, je prišel, da uredijo spor radi nekega ozemlja v Št. Lenartu. To so kmalu mirnim potom poravnali, potem pa je postregel domač gospod sosedu kar je boljšega premogla njegova kuhinja in klet. Razvezali so se jeziki in pripovedovanja ni bilo ne konca ne kraja. Posebno gospod Laški je imel v tem oziru veliko torbo, iz katere je kar stresal svoje doživljaje. Bil je pravi pravcati dobrovoljček. Prior je pogovor napeljal na razmere v Vel. Grahovšah in na Galla ter njegovo krvavo butico, ki jo je komaj unesel pred kmečkimi vrati. Kako se je smejal Laščan!

»To ste junaki tukaj v kloštru, ha-ha, ha! Le držite se raje Boga in hudiča in z njima strahujte neumnega kmeta! Bič in meč pa pustite nam, ki to razumemo. Vsak svoje! Oj,

ti junak Gall! Od kmetov tepen! Ta je pa lepa! Nikoli več se ne poskušaj z njimi, drugič boš ušel še brez glave.«

Vsi so se smejali, posebno prior. Oskrbnik pa je natihoma stiskal pesti in grozil, da bo dokazal, da ni tak strahopetec, kakor ga slika gospod Laški.

Tako so jim hitro potekale ure, da niso zapazili, ko je zašlo solnce in je gospod Laški hotel oditi. Ukazal je spremstvu naj pripravi konje. V par minutah je stala vsa njegova sprema že na dvorišču. Konji so hrskali in širili nozdrvi v pričakovanju, da bodo zopet pokazali svojo gibčnost.

Gori v sobi so medtem pogruntali, da je prepozno in da sploh ni varno hoditi skozi Št. Lenart, ker še vedno živi uporni duh kmečkega voditelja Matija Gubca. Zato so ostali v samostanu, toda hotelo se jim je kake posebne zabave. In Gall si je zmisлил, da gre do Pavleta. Priorju ni bilo všeč, toda gospod Laški je nagovarjal. Končno se je prior udal s opombo, da ne smejo preveč brezobzirno delati s kmeti, da se pokrajina preveč ne razburi. Gospod Laški je dal častno besedo, da se ni bati nič pretiranega tam, kjer je on zraven.

Vzeli so Laščanove konje. Vsi so že sedeli v svojih sedlih, sosed Laščan pa ga ni mogel zasesti. Preobilica povžitega vina ga je delala težkega, da ni mogel zasesti svojega vranca. Le-ta, videč nerodnost svojega gospodarja, se ga je slednjič pričel bati. Ko je s pomočjo svojega oprede vendarle čutil sedlo pod seboj, je zmagoslavno zakričal s pijanim glasom: »Hura — hura — hura!«

(Dalje prihodnjaki.)

Narodni gospodar.

Sirarska anketa na Jesenicah.

V nedeljo, 19. februarja je sklicala Kmetijska družba za Slovenijo na Jesenice sirarsko anketo, ki je razpravljala o merah za odpravo krize v sirarstvu. Anketo je otvoril družbeni ravnatelj inž. Lah, pozneje jo je pa vodil predsednik g. Ivo Sancin. Na to zborovanje je poslalo 22 mlekarških in sirarskih zadrug svoje delegate. Razen tega so bili zastopani tudi veliki župan ljubljanske oblasti po oblastnem kmet. referentu g. Franu Černetu, srezko poglavarstvo v Radovljici po srezkem kmet. referentu Sušiču, ljubljanski oblastni odbor po gosp. inž. Absecu, Zbornica za trgovino, obrt in industrijo po tajniku dr. Pretnarju, Zveza slovenskih zadrug po ravnatelju g. Trčku, Združena zveza po g. ravnatelju dr. Basaju, Osrednje mlekarne po g. Franu Černetu, mlekarška šola v Škofji Loki po ravnatelju inž. Šabcu in drugi.

G. inž. Šabec, ravnatelj mlekarške šole v Škofji Loki, je podal kratek pregled vzrokov današnje sirarske krize in pogojev za njeno omejitvev. Kriza je nastala vsled nadprodukcije mleka doma in v inozemstvu. Zaradi tega je izostal izvoz mleka in mlečnih izdelkov. Na inozemski trg ne moremo z našim blagom, ker je predrago. Tudi kvaliteta ne odgovarja inozemcem. Potrebna je najprej koncentracija mlečne trgovine, izboljšanje kakovosti sira in masla, povzdiga konsuma mleka in mlečnih izdelkov v državi ter zakonita omejitev krošnjarenja s temi izdelki.

Večji del obravnave na anketi je zavzelo vprašanje osredotočenja trgovine s sirom. Trgovsko stran tega vprašanja je temeljito obdelal g. ravnatelj Obersnel, ki je predvsem povdarjal desorganizacijo pri vnovčenju sira, naše višje cene nasproti inozemstvu ter manj zadovoljivo kakovost našega izdelka. Priporočal je centralizacijo trgovine s sirom tako v notranjosti kakor tudi pri izvozu. Ustanoviti bi bilo prodajno zadrugo, ki bi naj delovala samo proti proviziji, ne pa na lasten račun. Taka poslo-

valnica bi naj bila v Ljubljani ter bi posredovala prodajo sira ali samostojno, ali naslonjena na kako že obstoječo korporacijo. Razentega bi bilo še ustanoviti poseben fond za pospeševanje izvoza sira. Danes imamo v Sloveniji okrog 20 vagonov sira, ki leži pri sirarskih zadrugah in čaka kupca.

Organizatorično plat centralizacije trgovine s sirom je obravnaval g. ravnatelj Trček, ki je poudarjal tudi potrebe po centralizaciji produkcije. Naše male mlekarne in sirarne delujejo z visoko režijo, ki izdatno podraži blago in zmanjša njegovo vrednost. Pri podelanju do 500 litrov mleka ima mlekar 15 do 20 odstotkov režijskih stroškov, kar znatno vpliva na ceno mleka, ki jo mlekarne plačujejo udom. Okrog 70% mlekar in zadrug v Sloveniji dobiva premalo mleka, da bi mogla z dobičkom siriti. Zaradi tega je nujno potrebno združiti več mlekarških zadrug, da se na ta način zmanjšajo stroški in se izdelek poceni.

Po teh dveh referatih se je vnela živahna razprava, iz katere je sledilo, da so vsi zastopniki mlekarških in sirarskih zadrug za ustanovitev centralne poslovalnice v Ljubljani, kar je bilo ugotovljeno tudi v soglasno sprejetih resolucijah.

Kot tretjo točko ankete je gosp. Mencinger obravnaval ustanovitev osrednje zorilne kletj v Bohinjski

Bistrici, kamor naj bi dajali svoj sir v zoritev vseh 11 bohinjskih sirarn. Poudarjal je predvsem pogrške bohinjskih sirarjev, ki se nočejo naučiti pravilnega sirarstva in malomarnost Bohinjcev, ki preslabo pazijo na svoj izdelek. Zorilna klet bi stala okrog 200.000 dinarjev. Ta izdatek bi se pa znatno zmanjšal, ker bi Bohinjci sami mnogo prispevali z delom, s stavbnim materialom in vožnjo. Podrobneje o tem vprašanju je razpravljal popoldanski občni zbor Osrednje bohinjske sirarske zadruge.

Po daljši obravnavi o tem predmetu in o drugih merah za rešitev mlekarške in sirarske krize so bile sprejete te-le resolucije:

1. Na sirarski anketi zbrani zastopniki mlekarških in sirarskih zadrug so uverjeni, da je v združeni samopomoči iskati glavno sredstvo za odpravo sedanje mlekarške krize in pozivljajo v ta namen vse prizadete mlekarške organizacije, da se v obrambo svojih gospodarskih interesov tesno združijo v skupno osrednjo organizacijo.

2. Zbrani zborovalci uvidevajo nujno potrebo, da se pospešuje produkcija sira, kakor tudi njegova prodaja s centralizacijo v to potrebnih poslov in da se v ta namen osnuje v Ljubljani osrednje vodstvo za organizacijo produkcije kakor tudi za posredovanje trgovine s sirom. Ta osrednja poslovalnica naj v svojih rokah združuje trgovino s sirom vseh sirarskih in mlekarških organizacij v deželi.

3. Zbrani zborovalci soglasno priznavajo, da je treba za povzdigo bohinjskega sirarstva za vse prizadete sirarske organizacije modernno opremljene osrednje kleti v Bohinjski Bistrici s potrebnimi prostori za kipenje in gojenje sira pod vodstvom poklicnega strokovnjaka. Ker je pri sedanji gospodarski krizi sirarskim producentom mogoče prispevati največ le z dajatvami in delom, manj pa z denarjem, pozivljajo zborovalci centralno vlado in ljubljanski oblastni odbor, da s primernimi podporami, oziroma s cenanim kreditom pripomoreta k izvedbi potrebnega projekta. Bohinjcem se pa nujno priporoča, da se z vnemo oprimejo tega načrta in po svojih močeh prispevajo k njega izvršitvi, kajti samopomoč je prvi korak k napredku.

4. Zbrani zborovalci nujno priporočajo vsem merodajnim činiteljem, da se zavzamejo za to, da dobimo čimprej zakon, ki naj zaščiti promet in trgovino z mlekom in mlečnimi izdelki. Začasno se naj pa odpomore današnjim neurejenim razmeram v prometu z mlekom in mlečnimi izdelki na ta način, da se primerno strogo izvajata obrtni zakon kakor tudi nadzorstvo nad živili.

Za izvedbo resolucije pod 2. se je izvolil pripravljalni odbor, sestojč iz teh-le zastopnikov glavnih mlekarških organizacij s sedežem v Ljubljani:

Dr. Ivan Basaj, ravnatelj Zdržne zveze; Franc Terček, ravnatelj Zveze slovenskih zadrug; Franc Černe, oblastni kmetijski referent in predsednik Osrednjih mlekar; Ivan Obersnel, ravnatelj Osrednjih mlekar; Anton Rožet, revizor Zveze slovenskih zadrug; inž. Rado Lah, ravnatelj Kmetijske družbe.

Z izvedbo resolucije točka 3. se je pooblastila Osrednja bohinjska sirarska zadruga v Boh. Bistrici.

Ta anketa je podala glavne smernice, kako bi se dala omejiti naša mlekarška kriza in pričakovati je, da je s tem položen temelj za izboljšanje našega mlekarstva in obenem tudi naše živino-reje.

Vi ste gotovo med tistimi, ki ste za letos naročnino že plačali, če je še niste, storite to takoj. Položnica, če je nimate, se dobi na vsaki pošti za 25 par.

ILOVAC

Tvornica glinastih strešnikov in opeke
FRÖHLICH IN BICHLER

Karlovac.

Dnevna produkcija 100.000 komadov strešnikov in opeke. Proizvajanje vseh vrst opeke in strešnikov ter vseh glinastih predmetov. — Posebno se priporočajo

Falcovani in dvakrat falcovani strešniki

v dovršeni obliki ter po zelo ugodnih cenah. Dobavijo se franko na vsako postajo.

Glavno zastopstvo za Slovenijo: Ekonom, Ljubljana.

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Stanje hranilnih vlog
nad Din 65.000.000.—

v lastni palači Narodni Dom

Stanje glavnice in rezerv
din 8.000.000.—

Sprejema hranilne vloge. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnici: MARIBOR -- ŠOŠTANJ.

Sedaj

vidim, ko sem enkrat kupil, da je veletrgovina R. STERMECKI v Celju naj-najboljši vir za nakup sukna in kamgarna za moške obleke, volne, svile, celirja in delena za ženske obleke, platna, oksforda, modrotiska, evilha ter sploh vse manufakture, ker je vse prvovrstne kakovosti iz najboljših svetovnih tovarn in mnogo nižje cene, kakor povsod drugod. Pišite takoj po vzorce na veletrgovino

R. STERMECKI, Celje štev. 63.

Naročila čez 500 Din poštine prosto.

VABILO

na

II. redni občni zbor

zadruga »Kmetijski hranilni in posojilni dom«

reg. zadr. z neom. zavezo v Ljubljani,

ki se bo vršil

v sredo, 21. marca 1928, ob 2. uri popoldne v zadrugijskih prostorih v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje.

Dnevni red:

1. poročilo načelstva,
2. poročilo nadzorstva,
3. odobritev računskega zaključka za leto 1927,
4. razdelitev dobička,
5. volitev enega člana načelstva,
6. volitev nadzorstva,
7. poročilo o izvršeni reviziji,
8. predlogi združnikov.

Pri pomba:
 1. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši čez pol ure drug občni zbor, v istih prostorih in z istim dnevnim redom, ki sklepa brez ozira na število zastopanih glasov.
 2. Računski zaključek in predlogi ter poročilo nadzorstva so osem dni pred občnim zborom razpoloženi v zadrugijski pisarni članom na vpogled.

Ljubljana, dne 24. februarja 1928.

Dr. Drago Marušič l. r.

Jože Černe l. r.

Najboljši in najtrpežnejši ŠIVALNI STROJI so: „GRITZNER“ in „ADLER“ za dom, obrt in industrijo, v raznih opre mah. - Istotam švicarski pletilni stroji „DUBIED“. Pisalni stroji „URANIA“. Ugodni plačilni pogoji. Večletna garancija. Tovarniška zaloga:

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

ARBORIN

najboljše sredstvo za zimsko pokončavanje sadnih škodljivcev (kparjev, krvavih uši, listnih uši l. t. d.) se dobi pri sledečih prodajalcih:

LJUBLJANA: CHEMOTECNA, Mestni trg 10, (proizvajalec)

- LJUBLJANA: Kmetijska družba, Turjaški trg 3
- MARIBOR: Kmetijska družba, Moljaka cesta 12
- NOVO MESTO: Podružnica Kmetijske družbe
- BREŽICE: Zveza podružnic Kmetijske družbe za brežiški okraj
- CELJE: Filip Vrtovec, Kralja Petra cesta
- KAMNIK: Anton Lap
- KOČEVJE: Podružnica Kmetijske družbe
- KRANJ: Franc Berjak
- KRSKO: Ivanuš Edvard
- LASKO: Podružnica Sadjarskega društva
- LJUTOMER: Martin Šlivar, Ormožka cesta
- MOKRONOG: Srečko Široelj
- ORMOŽ: Jakob Kukovec, vrtnar, Nardok
- PTUJ: Brezovnik Franc, nasproti samostana
- SEVNICA: Josip Škerl
- SLOV. BISTRICA: Podružnica sadjarskega društva
- SOSTANJ: Ivan Senica
- OPLOYNICA: Božomir Habit

Zahtevajte navodila za uporabo pri prodajalcih.

Lokal za krojača

v brezkonkurenčnem večjem kraju na Dolenjskem se po ugodni ceni odda. Ponudbe na upravo »Kmetijskega lista« pod »Krojač«.

Varilni aparat

(Schweissapparat) se ugodno proda kovaču ali ključavničarju. Istotam tudi brezplačen pouk v varjenju. Ponudbe na upravo »Kmetijskega lista« pod šifro »Schweissapparat«.

Več lepih

spalnic iz trdega lesa

prodam po ugodni ceni. — IVAN SVETE, mizarski mojster, Tomišelj, p. Ig pri Ljubljani.

VSI, kateri boste to leto zidali!

Za zidanje, postrešnih sob, za majhne stavbe, za vse medzide lahko rabite najcenejšo opeko

« O K A »

s katerim zidanjem si prihranite mnogo stroškov pri zidarskem delu. Opeka «OKA» se dobi vedno pri meni v zalogi ter pišite po brezplačna tozadevna pojasnila in cenike na naslov:

Korošec Dragotin, Smartno ob Paki.

Prava uteha za živčno bolne

Je moje ravonar izdano delo! V njem se na podlagi mnogih dolgoletnih izkušenj razlaga vzrok, postanek in zdravljenje živčnih bolezni.

Ta evangelij zdravja

pošljem vsakemu, kdor se obrne na spodaj označeni naslov, popolnoma brezplačno.

Tisoči zahval

dokazujejo stvarni uspeh neumornega, vestnega raziskavanja za dobrobit trpečega človeštva. — Kdor spada k

ogromni množici živčno bolnih,

kdor trpi radi rastresenosti, strahu, slabega spomina, nervoznega glavobola, pomanjkanja spanja, pokvarjenega želodca, prevelike občutljivosti, bolečin v členkih, splošne ali delne slabosti ter ostalih brezštevilnih pojavov,

si mora naročiti mojo tolažečo knjižico!

Kdor jo pazljivo bere, dobi pomirljivo prepričanje, da obstaja zelo enostavna pot k zdravju in veselju do življenja! Ne čakajte ampak pišite še danes na naslov

D. Pasternack, Berlin SO, Michaelkirchplatz 13, Abt. 180.

Drevesničarska zadruga v Dorferjih, pošta Škofja Loka

ima na prodaj več tisoč visokodebelnih

SADNIH DREVESC.

JABLANE: Baumanova reneta, Šampanjska reneta, Pisani kardinal, Jakob Löbel, Damasonov kosmač, Bobovec in razne druge žlahtne vrste.

HRUSKE: Mošnice, Tepke, Rumenke in druge žlahtne vrste.

Cene jablanam I. vrste Din 10[—], II. vrste Din 8[—], III. vrste Din 5[—].

Cene hruškam I. vrste Din 12[—], II. vrste Din 10[—].

Cene veljajo z ovojnino vred franko kolo-dvor Škofja Loka.

Manj od 30 drevese ne razpošiljamo.

POZOR!

Pred nakupom vsakovrstne strešne in zidne opeke se obrnite radi cen na

EKONOM

osrednja gospodarska zadruga

LJUBLJANA

Kolodvorska ulica 7

Prvovrstna opeka!
Konkurenčne cene!

Glavno zastopstvo opekarne „Ilovac“ v Karlovcu

Kmetje! Živinorejci! Posestniki! Obvarujte se nesreče!

Leto za letom uničujejo bolezni na tisoče goveje živine, konj in prašičev. Ves Vaš trud in napor dolgih mesecev in let propada. Stotisoči in milijoni denarja grede v nič.

Vseh teh nesreč se lahko obvarujete, ako zdravite Vašo živino z

ALMAFLOROM

najboljšim, najhitrejšim in najzanesljivejšim sodobnim in v stotisočih primerih preizkušenim zdravilom.

„ALMAFLOR“ proti konjski koliki.

„ALMAFLOR“ proti napičenju pri goveji živini.

„LA FLEUR“ proti vnetju prebavil pri govedu in proti zdravljenju mleka pri molznih kravah.

„HALF“ proti svinjski vročici in varovalno sredstvo proti rdečici.

„URINOT“ proti krvavemu močenju (scanju) pri govedu in pri konjih.

Noben pameten živinorejec in posestnik živine ne sme biti brez teh zdravil. Kakor ne bo prevdaren gospodar čakal, da mu hiša najprej pogori, da se komaj potem zavaruje, tako tudi ne bo čakal, da mu živina oboli, temveč ji bo dalj tudi že poprej naša zdravila zato, da mu sploh ne oboli.

Almaflor dobite v vsaki trgovini

Cena škatlji z navodilom za uporabo Din 40[—].

Pristno samo s plombo.

Naša zdravila uporabljajo danes že vsi živinorejci v Evropi. Na tisoče je priporočil in zahval.

Edina zaloga za Jugoslavijo:

„GOVEDOMEDIKA“

jugoslovanska razpošiljalnica zdravil za govedo, konje in prašiče iz lekarn „Pri sv. Antonu“.

Maribor, Kopalniška ulica štev. 11.